

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง กรมพัฒนาฝีมือแรงงานขอหารือเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้มีหนังสือ ที่ รส ๐๕๒๗/๐๐๑๐ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง สรุปความได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ นายจรพล ฮามะ พนักงานขับรถยนต์ได้ขับรถยนต์ของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดยะลาประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบเพื่อสอบสวนกรณีดังกล่าว คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงมีความเห็นว่าพนักงานขับรถยนต์ไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง และมีหนังสือ ปกปิด ที่ รส ๐๕๑๓/๐๐๔ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงแก่กรมบัญชีกลาง ต่อมา กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๕๓๐.๗/๕๑๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แจ้งว่ากรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลัง พิจารณาแล้วเห็นว่า พนักงานขับรถยนต์กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจึงมีคำสั่ง ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ สั่งให้นายจรพล (ซึ่งลาออกจากราชการไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานตามความเห็นของกระทรวงการคลัง แต่นายจรพลเพิกเฉย กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเห็นว่าตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดไว้ว่า คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ชำระเงินถึงกำหนดแล้วยังไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้ชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้ายังไม่ปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน จึงขอหารือว่า

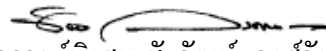
๑. การใช้มาตรการบังคับทางปกครองเป็นดุลพินิจของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานที่จะปฏิบัติหรือไม่ และในกรณีนี้อายุความมีระยะเวลาเท่าใด และหากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องเป็นคดีแพ่งแล้ว กรมพัฒนาฝีมือแรงงานไม่ต้องดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองได้หรือไม่

๒. การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และการขายทอดตลาด กรมพัฒนาฝีมือแรงงานต้องดำเนินการอย่างไร และมีวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร ซึ่งต่างกับการบังคับคดีแพ่งทั่วไปที่ศาลจะเป็นผู้ออกหมายบังคับคดี และตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อจะดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินอย่างไร

๓. ใครคือผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือนำออกขายทอดตลาด

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดย

มีผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ในเรื่องนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายขจรพล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบจากผลแห่งการทำละเมิดได้ลาออกจากราชการไปแล้ว ซึ่งในกรณีดังกล่าวคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เคยมีความเห็นไว้ว่า หน่วยงานของรัฐไม่สามารถออกคำสั่งตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อให้เจ้าหน้าที่นั้นชำระค่าสินไหมทดแทนได้^๑ และเมื่อเป็นกรณีที่ไม่สามารถออกคำสั่งทางปกครองได้แล้วจึงไม่สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้เช่นกัน ดังนั้น กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจึงต้องฟ้องคดีเพื่อบังคับตามสิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง^๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อได้วินิจฉัยเช่นนี้แล้วข้อหาหรือในประเด็นอื่นจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณา



(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๕

^๑ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง หรือเรื่องอายุความและแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

^๒ มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้น มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง